

461ին, բայց ստոր հաշիւն այն է որ Արդ ամէն տեսակէտով լաւագոյն է, Արտաշէս Երկայնաձեռն 471ին բարձրաւ բատ իս, կիւրոսի գահակալութեանը վրայ ցաւ Պարսից գահը, ուստի տասն տարին հիմունի և աւելի ուղիղ ժամանակազրուներուն վրիպակի մէջ կ'իյնանք եթէ հետ թիւն մը կ'ունենանք:

տեկինք Եւաերիոսի կամ Մակարայեցւոց Հարայարելի
նախադրութեան ժամանակազրութեան:

Հ. ԽՈՒՅԻՆ, Ս.

Հարայարելի

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն Մ Ա Տ Ե Ն Ա Խ Օ Ս Ո Ւ Ի Թ Ի Ւ Ն

Ա.

Տպագրուած անհմանօթ պատուիկներ Նախնեաց գրուածներէն, — «Սովերք Հայկականք», — Յովիաննէս Կամեողիկոսի Պատուելիւնը:

ՍՈՎԵՐՔ ՀԱՅԿԱԼՈՆՔԻ Ժ. ՀԱՄՈՐԻԿԻՆ Է ՈՐ ԿԸ ԲԱՆԱՄ ԱՀԱ¹։ ՅԱՅՏՈՒԻ Ք ԲԱՆԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ ՈՐ ԵՐԵՑ ԻՆՔՆՈւՐՈՅՆ ԿԱՄ ԻՐԱՐՄԷ ԱՆԿԱԽ ԳՐՈՒԱԾՆԵՐԷ ՃԱԿԱԳ ԱՆ.

ա. — Ներրողեան յՈրդիս և ի բոստեն սրբոյ Լուսաւորչին։

բ. — Պատուորին վարուց յՈրդոց և բոստեն սրբոյ Լուսաւորչին։

գ. — Զենորայ Գրակայ պատուորին վասն Անտոնի և կրօնիկեայ և այլոց ձգմաւորացն։

Ազօթազրբոյկի մը ծաւալով՝ 73 էջ։ Խմ խօսքս այժմ երկրորդին վրայ է միայն որ հինգ թուղթ կը գրաւէ։ Ոնոր արտացին երեսյթէն զատելով՝ ամրողջութիւն մ'է ան՝ ինքն իր մէջ։ Կը սկսի.

«Ամենագութին Աստուած որ ասաց ի խաւարի լոյս ծագել, որ և ծագեաց ճըշմարտակէս իսկ ի սիրոս մեր ի ձեռն երանեալ նահատակին սրբոյն Գրիգորի, որը նստէաց ի խաւարի և ի ստուերս մահու, և ծագեաց այսպէս, Արդ»...

ու կը գերջանայ. «Փառներսէն... ոչ աւելի քան զերեք ամս տևեալ վախճանի²։

Սակայն՝ այդ յայսմաւուրիկ ճառնտիրը՝ ճուաքաղ հատ ու ու ած մ' և թ ով կ ա ն ե ն և ս կ ա ր ո ն դ ի կ ո ւ ի պ ս տ մ ո ւ թ ե ս և ս ի ։ Բացէք 1867ի տպագրութիւնը (յերուսաղէմ), էջ 51 ուր գրեթէ մէջտեղերը աշշերնուր պիտի զարնուրի.

«Եւ յիօթին և ի տասներորդ ամի արցայութեանն Տրդատայ» և այլն։ Արդ՝ բաց ի այս «Եւ»էն ու վերը յիշուած եօթը տողերէն (բնազրին մէջ) — բառացի օրինակութիւն մ'է։ Ահաւասիկ այդ երկուցին մէջ զտնուած տառական և բառական զանազանութիւններու համագումարը.

1. Տպ. ի Ս. Ղազար, 1854. Հրատարակութեամբ Հայր Ղեոնդ Ալիշանի։

2. Ընդգծուած խօսք պատմական տեսակէտով հետարքրալից է, որովհետև հակառակ ատոր (որ խորենացին առնուած է, ինչպէս նաև վարդան պատմէին քով,) Կիրակոս Գանձակեցին կ'ըսէ. «աւս նիմկ», իսկ Փաւստոս. «ասկա ժամանակա», Սոփ. Հայկ. Զ. «աւս շորո»։

Յովին. Պատմ.

(Էջ 51-60)

.... սրբոյ առաքելոյն Բարդուղիմէոսի և
Թաղէոսի
մարտիրոս
Ծրգատաւ հանեալ
վասն այսորիկ խակ ապա...
կոստանդիանոսի
Արիստակէս. (միշտ թ.ով)
Եւ անդ հարց նոցա, յժը
քակտել
ամբարշտութեան
դարձեալ անտի զայր.
քսանական կանոնեալ գլուխըս ի ժողո-
վոյն... սրբոյն Գրիգորի
Նիկիոյ
Մանկ այրոս
անձն ժուժկալ
աթոռոյ
ի սկզբանց... թեան
ցայն վայր
ունին ամք 30
կիտիւն
բռնաւորականաւ կարգաւ
նմանէ... դիպմանց իմ ճանապարհի ու-
րեմն աշխարհին
ոխորտ իմն մտօց
յԵկեղեաց ի թիւն
կացեալ ինքն յաթոռ
վարկեալ իմն, այլ վերափոխումն
յաշխարհէ յայսմանէ
յաջորդէ յաթոռ նորուն
Գրիգոր... կեցեալ
մարմին նորա Գառնիկ
տեսչութեամբ
յիւր իսկ ի զրօսանոց պարտիզկանն
յանհամուրից բարուց
յարրուցումն
մերում
Վըթանէս... էք ի Ցարոն գաւառին ի
մատրանն

Ակմ լերին
ի նմանէ էին՝
Գրիգորիս
գեողն

Սովի. Հայկ. Փ.

(Էջ 47-56)

.... սրբոց առաքելոցն Բարդուղիմէոսի և
Թաղէոսի
մարտիրոս
Ծրգատաւ հանդերք հանեալ
վասն այսորիկ խակապէս...
կոստանդիանոն
Արիստակէս. (միշտ թ.ով)
և անդ հարց երեքհարեր ութեասան
քակտել
ամբարշտութեանն
դարձեալ զայր
քսան կանոնեալ գլուխս ժողովոյն... Գրի-
գորի
Նիկիոյ
Մանեայ յայրսն
անձն ժուժկալի
աթոռոյն
յիսկզբանց... թեանն
ցայնվայր
րուժին ամք 30
կիտիւն
բռնաւորականով կարգով
նմանէն... դիպաց իմն ի ճանապարհի ու-
րեմն յաշխարհին
ոխորտ մտօց
յԵկեղեաց զառասն. ի թիւն
կացեալ յաթոռ
վարկեալ իմ, այլ փոխումն
յայսմ աշխարհէ
յաջորդէ զաթոռ սորուն
Գրիգորիս... կացեալ
մարմինն նորա Գառնուկ
տուչութեամբ
յիւր իսկ զրօսանոց պարտիզկանն
յանհամուրիցն բարոյ
արրուցումն
մերոյ
Վըթանէս... էք նու ի Ցարոն գաւառի, ի
մատրանն

Ակմ լերին
ի նմանէն լինէին
Գրիգորիս
գեողն

կոստանդոս... նմանէ
Հայաստանիայց
և զինդիրն
Հայաստանիայց
Եւ մեծն վրթանէս յետ մահուանն խո-
սրովայ առեալ
բազմապատի պատուվ մեծարեաց² զնա,
և առ ձեռն...

Թագով պսակեալ
փոխի յաշխարհէ աստի
զիւղն... նորաւ. հետեօղ
Աստուծոյ՝ կոամոլ
հալածանս ի վերայ եկեղեցեաց
ի Մոփ... վասն այսորիկ
ինոյր զլսելիսն
տրոհեալ ոտիւքն
զնողին աւանդել
անզգամութեանն
հրամայէ ապա և զնա խեղդամահ...
զեւդն
ի հայրապետութեան ամս վեց
Բայց զի... սրբոյ Յուսկանն
... եցուցին զ...
ընդ նմին... ցոլմունք ի վայր հոսեալ
զերկոսեան... Աթանազինէ
հայրապետութեան
զերիս ամս:

կոստանդինոս... նմանէն
Հայաստանիաց
և զինդիրն
Հայաստանիայց
իսկ յետ մահուն խոսրովայ մեծն վրթա-
նչս առեալ
բազմապատիկ պատուվ զնա մեծարեալ
և առձեռն...

Թագուոր պսակեալ
փոխի յայոմ աշխարհէ
զեւդն... նորուն..., հետեօղ
Աստուծոյ, և կոամոլ
հալածանս եկեղեցեաց
ի Մոփ... վասն այսորիկ
ինոյր լսելիք
որովիեալ ոտիւք
աւանդէ զովին
անզգամութեան
հրամայեաց ապա և զնա ևս խեղդամահ...
զիւդն
ի հայրապետութեան անդ ամս վեց
Բայց վասն զի... սրբոյն Յուսկան
... եցուցինն իսկ զ...
ըստ նմին... ցոլմունք ի վերայ հասեալ
զերկոսին... Աթանազինէն
հայրապետութեան
զերիս ամս:

Հ. ԳԻՍ. ԱՑՏԲՆԵԱՆՑ

-
1. Երկու օրի. «Լինէին» :
 2. Երկու օրի. «մեծարեալ» :
-

միացնող գծին մէջտեղն, և կամ ո վա-
հագնէն 12° զէա ի հորիզոն ուղղութեան
վրայ կարելի է գտնել զայն:

Ներկայիս զիսաւորն պիտի ծագի ժամը
11ին, այն է կէս զիշերէն ժամ մը ա-
ռաջ. և զիտողութեան յարմար ժամերն
են ժամը 1էն մինչև ժամը 4ը, վասն զի
այս ժամերուն հորիզոնէն բաւական բար-
ձրացած ըլլալով, անարգել կրնայ ամէն
ոք զիտել նոյն իսկ փոքրիկ դիտակաւ
մը:

Հ. ԽՈՐԵՆ Ա.

ԵՐԵՒՈՒՄՆ ՆՈՐ ԳԻՍԱԿՈՐԻ

Վերջի օրերս Ամերիկայի Գէմպրիչ
դիտարանի աստեղագէտն Յառուցիչ Մել-
ւէշ, Եւրոպայի դիտարանաց կը հագոր-
դէր այս տարւոյն մէջ երեցող առաջին
նոր զիսաւորն: Սա փոքր է բայց լուսա-
ւոր, իւր զիրքն է 17Ժ ուղղի ելից և 3°
հիւսիսային խոտորման՝ աղեղներուն հան-
գիպման վրայ, այն է Օձակալ համաս-
տեղութեան մէջ գտնուող թ և լ աստղերն